

Metin 1:

Hatta bizi aynı biçimde giydirebilirlerdi. Annem her şeyden ikişer tane almanın onun için daha kolay olduğunu söyledi. Aynı kıyafetlerdi ama kimi zaman renkleri farklı oluyordu - örneğin; benim için kırmızı bir üst, kız kardeşim içinse sarı. Bunu yaptıklarında giysilerimizi değiştirirdik, böylece bizi ayırt edemezlerdi. Ebeveynlerimiz bile bizi ayırt edemezdi. Öğretmenlerimiz ise hiç anlamazdı bile. Ve isimlerimiz... Bu çılgıncaydı – bize Edie ve Evie derlerdi! İsimlerimiz dahi neredeyse aynıydı. “Bir elmanın iki yarısı”, bize böyle derlerdi. Tıpa tıp aynıyız.

Metin 2:

“Bayan Bates, siz misiniz?” diye sordu kadın saygılı bir ses tonuyla.

“Evet. Efendinizin evde olup olmadığını merak ettim. Benimki henüz gelmedi.”

“Evde diil mi! Oh, Jack eve geldi, akşam yemeğini yedi ve dışarı çıktı. Yatmadan önce yarım saatliğine gitti. ‘Galler prensi’ni aradın mı?”

“Hayır-”

“Ah, harbiden aramadın mı?! Bu pek hoş değil!” Kadın anlayışlıydı. Tuhaf bir duraklama yaşandı.

“Jack, efendin hakkında hiçbi’ şı... hiçbi’ şı söylemedi.” dedi.

Metin 3:

Tac Mahal, Hindistan’ın Agra kentinde Yamuna nehrinin yanında ünlü bir anıt mezardır. Tac Mahal, ‘sarayların tacı’ anlamına gelir. Tac Mahal’in en önemli bölümü, merkezindeki büyük beyaz kubbedir. 35 metre yüksekliğindedir ve etrafı dört küçük kubbe ile çevrilidir. Yapının içindeki odalar; güzel kemerler ve duvarlardaki değerli taşlarla dekore edilmiştir.

Tac Mahal, Hindistan’ın en ünlü simgelerinden biridir. Anıt mezara her yıl milyonlarca ziyaretçi geliyor. Tac Mahal, neredeyse her zaman ziyaret edilecek ünlü yapılar listesine dahil edilir ve Dünyanın Yedi Harikası’ndan biri olarak kabul görür. Ayrıca UNESCO Dünya Mirası Sit Alanı’dır.

Metin 4:

Yalnızca spor salonu üyeliği istemiyorsunuz. Bir şey ifade eden bir üyelik arıyorsunuz. Bu da desteğe, uzman yardımına ve bir topluluğa ihtiyacınız olduğu anlamına geliyor. Best Body Fitness yalnızca bir spor salonu değildir: sizin için yapılmış tam hizmetli bir fitness üyeliğidir. Gelin ve kendi gözlerinizle görmek için bizi ziyaret edin. Farkı göreceksiniz!

Yorum:

Öncelikle metinleri kaynak dilinde anlamını tam olarak sindirinceye dek okudum. Daha sonra metinlerin neden, ne biçimde, kime bahsettiğini anlamaya çalıştım. Bu sorularıma cevap ararken de metinleri Katharina Reiss'ın tasniflediği biçimlere göre sınıflandırdım. Örneğin ilk metin anlatım odaklı bir metin olduğu için anlam tarafına ağırlık verip değerleri yerelleştirmeye çaba gösterdim. Fakat Gutt'un bahsettiği gibi önemli olan okurun ne anladığı ve okur sonsuz farklı anlam çıkarabilir. Bu nedenle okurun anlamsal olarak çok uzaklara gitmemesi adına yerelde karşılığı olmayan deyimleri orijinalinden de çok uzaklaştırmadan çevirisini yapmaya çalıştım. Örneğin metinde geçen "Two peas in a pod" değiminin karşılığını "Bir elmanın iki yarısı" olarak ele alırken, "Two drops of water"ın Türkçe'de deyim olarak karşılığı bulamadığım için erek odaklı bir yaklaşım sergileyerek benzer anlamda bir cümle yazmayı tercih ettim. İkinci metin ise edebi bir metinden alıntı ve içerisinde 'eye dialect' barındırıyor. Bu metindeki konuşma biçimini yazıya dökmek adına kullanılan metodu yerelleştirirken karakterleri çözümlemeye çaba gösterdim. Bir karakter oldukça kibar bir üsluba sahipken diğerinin kelime telaffuzu farklı. Bu nedenle bunları erek dildekine uygun biçimde yerelleştirerek konuşma dilindeki gibi yazdım. Ayrıca "No, you didn't like..." kısmını "oh no you didn't" kalıbı temelli olduğunu varsayarak Hans Vermeer'in Skopos kuramı gibi bir yaklaşımla erek odaklı biçimde çevirdim. Üçüncü metin ise bilgi verme amaçlı bir metin. Bu metinde bilginin bozulmaması için ve anlaşılabilirliği baltalamamak adına Lawrence Venuti'nin bahsettiği çevirmenin görünürlüğü/görünmezliği konusuna dikkat ettim. Metinde çevirmenin ne

kadar az izi olursa o kadar anlaşılır ve sade olacağını düşünerek kaynak odaklı bir çeviri yaptım. Çünkü metin bir öykü anlatmıyor, bilgi verme gayesinde. Son metin ise bir spor salonu için yazılmış olan bir reklam metni. Bu metni de reklam olduğu gerekçesiyle duyumsal metin olarak ele aldım. Buradaki amaç -her ne kadar içerisinde bir miktar barındırsa da- bilgi vermek ya da bir şeyler anlatmak değil, okuyucuya dokunup onu harekete geçirmek. Bu nedenle metinde çeviri yaparken aynı havayı yereldeki örneklere benzer tutarak çevirdim. Bundan kastım yerel reklamlardaki eşdeğer kelime gruplarını ve cümle kalıplarını kullanmak. Kaynak metindeki “Come and visit us for a personal tour.” cümlesini kaynak odaklı olarak “Gelin ve bizi kişisel bir tur için ziyaret edin.” diye çevirmek yerine benzeri Türkçe metinlerdeki bu cümleye eşdeğer ve sık kullanılan cümle kalıbı olan “ Gelin ve kendi gözlerinizle görmek için bizi ziyaret edin.” cümlesini kullanmam nedeni de buna örnektir. Tüm bunlara ek olarak her metinde anlaşılır ve akıcı olmak adına olabildiğince Türkçe kökenli sözcük kullanmaya çalıştım. Buna dikkat etmemin nedeni ise dil içi çeviri yapmak zorunda kalacak derecede yabancı kökenli sözcük barındıran metinlerin akıcılığı bozduğunu düşünmem.